

Strømstæren

Nyheder fra DOF Storstrøm

December 2022

I dele af lokalafdelingens området fik vi i november et pænt lag sne. Da solen brød igennem, blev det rigtig julestemning.

Hvis du har indhold til kommende numre af nyhedsbrevet, kan du sende det til kontakt@dofstor.dk.

God fornøjelse med nyhedsbrevet.

De bedste fuglehilsner

Bo Kayser

Kommende arrangementer

Se [DOF Storstrøms hjemmeside](#).

Ugler i efteråret

Af René Christensen

Som mange nok ved holder, der en Høgeugle til ved Sparresholm Gods. Fuglen blev set første gang den 15/11 og er siden set dagligt ved godset. Det er første fund i vores område siden 2020, hvor en fugl sås i januar/februar i den nærliggende Hesede Skov.

Høgeugle. Foto: Bo Kayser.

Gedser Fuglestation har i år oplevet en mindre "invasion" af Perleugle, med 4 ringmærkede og en dødfunden fugl. Det var de første fund siden 2015, hvor 2 fugle sås og den største "invasion" siden 2012, hvor 7 fugle blev ringmærket/set. Året før, i 2011, var der hele 9 fugle ved fuglestationen.

Perleugle og Høgeugle er kendt for med års mellemrum at optræde invasionsagtigt udenfor yngleområderne.

Nu er de værste trækbevægelser for disse to arter nok overstået og ringmærkningen ved Gedser Fuglestation stoppet. Så kommer spørgsmålet: Er der flere derude? Det korte svar kan være, ja. I skrivende stund ser det ud til, ud fra et opslag på Facebook, at der også er fundet en Høgeugle ved Mariager i Jylland.

*Perleugle på Gedser Fuglestation 31. oktober 2022.
Foto: Susanne Primdahl.*

Min opfordring er derfor: Gå nogle ture i din lokale skov, måske sidder der en endnu ikke opdaget Høgeugle der. Det er lidt vanskeligere med Perleugle. De sidder ofte og putter sig om dagen i granbevoksninger. Det kræver derfor noget mere arbejde at finde dem, men det kan lade sig gøre.

"Oversete" lokaliteter?

Af Leif Schack-Nielsen

Mon ikke der er nogle lokaliteter, hvor der måske er flere spændende fugle, end vi tror? Her og i de tidligere og kommende nyhedsbreve er en række bud på mulige "oversete" lokaliteter. Denne gang drejer det sig om en lokalitet, som er lidt svært tilgængelig. Derfor er der heller ikke overvældende mange iagttagelser af fugle fra lokaliteten, og det kræver en lidt længere køretur og et teleskop, hvis man skal have mest muligt med.

Stege Nor

Stege Nor er en lavvandet kystlagune, som ligger ved Stege på Møn. Noret er cirka 7 km langt og op til 1,8 km bredt. Gennemsnitsdybden er på omkring halvanden meter, men nogle steder op til tre

meter. Noret har udløb til Stege Bugt gennem Stege Havn. Stege Nor er omgivet af landbrug mange steder, og derfor er der ikke mange steder, hvor man kan komme ned til Norets bredder.

Stege Nor. Foto: Leif Schack-Nielsen.

Hovedparten af de fugleiagttagelser, der ligger i DOFbasen, er fra vinterhalvåret. Her huser Noret pæne flokke af Blishøne og Knopsvane og også en del Pibeænder. Somme tider er der også flokke af Sangsvaner, og Noret er afgjort det sted, ja næsten det eneste sted på Møn, hvor man ser Lille Skallesluger endda i pæne antal. Det er også i Stege Nor, at man ser øens største flokke af Canadagås, og til tider er der også et pænt antal af Hvinænder.

En dag i vinterhalvåret kan desuden give en eller flere Skægmejser, men denne art kan faktisk ses året rundt i de store rørskove, der omgiver Noret. Og når vi nu er kommet til spurvefuglene og andre årstider, må man sige, at her trænger vi til mere viden om fuglelivet. Det er forbløffende så få iagttagelser, der er af spurvefugle fra Stege Nor og især fra sommerhalvåret. Der må simpelthen være ikke så få Rørsangere, enkelte Sivsangere, mange Rørspurve og måske en enkelt Savisanger i rørskovene. Men at få dem registreret kræver en sejltur. Jeg har selv prøvet en kajaktur i slutningen af maj. Det var nogle få timer midt på dagen og gav 11 syngende rørsangere i dele af Noret. Men der må være mange flere. Har du en kajak, kan du sætte den i vandet for enden af Fiskerstræde i Stege og være med til at forbedre vores viden om fuglelivet i Stege Nor betragteligt.

Men de fleste vil selvfølgelig gøre deres observationer fra land, så her er de bedste iagttagelsespunkter:

Midten

Den lille park Rosengårds Have for enden af Rosengårdsstræde, Stege. Parken ligger lige ved en række parkeringspladser og er nok det sted, hvorfra der er bedst udsyn over Stege Nor.

P-plads: 54.98337, 12.286931

Enden af Fiskerstræde, Stege. Rimelig udsigt over Noret og samtidig overblik over Norets udløb, hvor der ofte kan ligger en del fugle om vinteren.

P-plads 54.980729, 12.284249

Østenden

Enden af Præstegårdsstræde, Keldby. Strædet fortsætter ad en vej ud på golfbanen. Fra vejens højdepunkt er der god udsigt. Det er tilladt at færdes på vejene på golfbanen.

P-plads, Keldby Kirke: 54.991539, 12.344524

Golfbanen, Keldby. Det er tilladt at gå ind på golfbanens veje. Gå ind, hvor der findes et led.

P-plads: Vejsiden nær krydset Slotshøjvej/Gammelborgvej, 54.985226, 12.35669

Vestenden

Søndersogsvej vest for Bissinge nær krydset med Hjelmvej. Rødkildevej ud for nr. 45. Begge steder er der udsigt over Noret fra vejen.

P-pladser: Vejsiden Søndersogsvej, 54.960139, 12.273188, vejsiden Rødkildevej, 54.963154, 12.265162

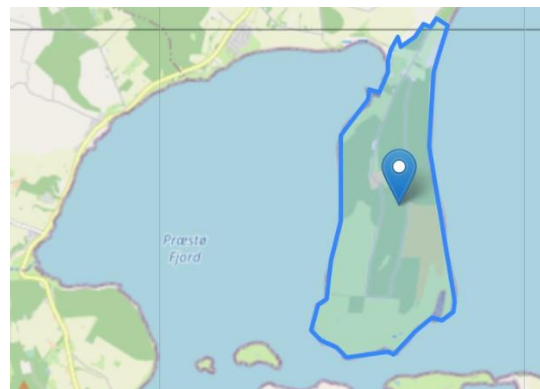
Rødkilde Højskoles park, Rødkildevej 42. Der er offentlig adgang til parken, hvorfra man kan se ud over Noret.

P-plads: 54.969085, 12.26896

Store kjovedag

Af Leif Schack-Nielsen

Den 8. september blev der slået rekord for antallet af forbitrækkende kjoever ved Feddet. Ikke mindre end 188 Almindelig Kjoever kom forbi. Det er ganske enkelt det største antal af denne art, som på en enkelt dag har passeret noget sted i Danmark. De gamle rekorder stammer også fra Feddet, hvor der den 1. september 2014 kom 134 forbi, og den 4. september 2021 hvor man nåede op på mindst 150.

DOFbaselokaliteten Feddet.

[Alle observationer af måger og kjoever i DOFbasen fra Feddet i september 2022.](#)

To individer af Lille Kjoever kom desuden forbi Feddet den 8. september i år. Det slår dog langt fra den gamle rekord fra samme lokalitet, hvor der den 8. september 2014 var en dag med ikke mindre end 22 forbitrækkende Lille Kjoever.

Også andre dage i begyndelsen af september i år blev der observeret flere kjoever, så hermed er det slået fast, at Feddet er det bedste sted i Danmark for forbitrækkende Almindelig Kjoever og heller ikke så dårligt for Lille Kjoever, og at det sker i begyndelsen af september. Når dette læses, er det selvfølgelig for sent at gå ud at kigge efter kjoever. Men husk at sætte kryds i kalenderen næste år.

På jagt efter nye træklokaliteter

af Leif Schack-Nielsen

Det er ikke gået ubemærket hen, at der i år begyndte at dukke en del trækobservationer

op fra en totalt ukendt lokalitet – Vængesgård på det østlige Møn. Hovedparten af observationerne blev gjort af Anders Prehn, men efterhånden også af andre, der lige kiggede forbi for at se, hvad der foregik.

Anders Prehn. Foto: Leif Schack-Nielsen.

Vi har taget en snak med Anders Prehn for at høre lidt om baggrunden og resultaterne.

Man kommer ned til observationspladsen ved stranden ved fra Vængesgårdsvej, lige øst for nummer 16, at køre ned ad en lille vej til stranden.

Anders, du er jo i høj grad kendt for at være meget fascineret af fugletræk. Hvad er det, der tiltrækker dig?

Jeg synes især, at fuglenes flugtkald er spændende. Jeg kender de fleste kald, og de gør det spændende at være trækobservatør. Det bliver nærmest en slags sport at genkende fuglene på deres flugtkald. I mange tilfælde kan man ikke genkende fuglene alene på synet, men så bliver det sjovt at bestemme dem på lyden.

Du har set meget på træk på de klassiske og kendte træksteder som Skagen og Gedser?

Ja, jeg har et par gange været en hel måned i Skagen og også set meget på fugletræk ved Gedser, fordi vi i en del år havde hus i Gedser.

Det, at stille sig op på de kendte træksteder, er noget, vi alle sammen gør. Men du har altså gjort dig nogle tanker om, hvordan du kan dyrke din passion på det, man kunne kalde en bredere måde. Du søger ind imellem til de mindre kendte eller endda helt ukendte træksteder, og her springer Vængesgård i

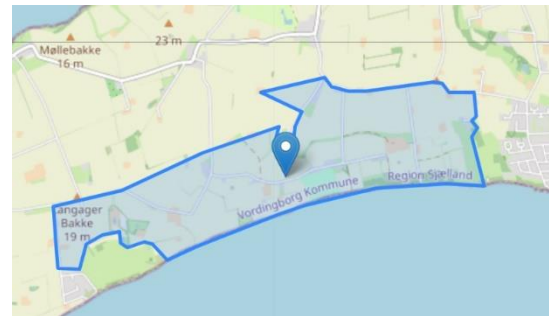
øjnene. I perioden 11. september til 18. oktober, i alt 21 dage, har du iagttaget træk på denne lokalitet.

[Alle observationer i DOFbasen fra Vængesgård i 2. halvår 2022.](#)

Ja, jeg fandt lidt for sent ud af, at der var træk på lokaliteten, og jeg skulle være startet allerede i august. Jeg bor ikke så langt væk og kørte en dag forbi. Så opdagede jeg, at der kom en del småfugle og rovfugle forbi. Også ude over havet var der noget at se på. Samtidig var det nemt at køre til lokaliteten. Man stiger lige ud af bilen på en parkeringsplads, og så er man klar – ikke noget med først at skulle gå en længere strækning som det er tilfældet med flere andre mindre træklokaliteter på Møn. Der er også mulighed for at sidde i læ ved vestlige vinde. Så alt i alt et behageligt sted.

Var det helt tilfældigt, at du lagde vejen forbi Vængesgård i første omgang?

Nej, jeg har tidligere været forbi og har set, at der var lidt træk om efteråret. Det er jo meget naturligt ved en sydvestvendt kyst. Man ser træk flere steder langs Møns sydkyst, men jo længere vestpå man kommer, jo mere træk ser der ud til at være. Trækket går jo meget ofte i sydvestlig retning.

DOFbaselokaliteten Vængesgård.

Du har også eksperimenteret lidt med andre lokaliteter langs Møns sydkyst?

Ja, jeg har prøvet at stå i nærheden af Klintholm Havn og ved Råbylille Strand. Men oversigtsforholdene er ikke så gode her. Det betyder meget, at der er frit udsyn til alle sider. Og så endte det med Vængesgård.

Anders, det er ikke første gang, du laver sådan noget. Du har gjort noget tilsvarende om foråret. Der var noget med Ulvshale?

Ja, jeg stillede mig op på Ulvshale lige syd for broen til Nyord. Her kommer en mængde fugle trækkende på vej mod nordvest, især i vestlige vinde. Der gik jeg ikke helt så systematisk til værks. Møn er jo fantastisk om foråret, så der var så mange andre steder, for eksempel Jættebrink, der lokkede.

Har du prøvet andre forårstræksteder også?

Jeg har dyrket Ålebæk Strand lidt, men er gået noget fra det i de senere år. Her kommer fuglene trækkende langs kysten, men efterhånden er oversigtsforholdene her blevet ringere på grund af høje træer og buske.

Har du planer om andre steder fremover?

Ikke rigtig. Jeg synes, at jeg efterhånden har afsøgt mulighederne på Møn. De steder, for eksempel Madses Klint og Vindebæk, jeg har afprøvet nogle enkelte gange, er lidt mere svært tilgængelige, og oversigtsforholdene er ikke gode nok.

Er der ellers nogen træklokaliteter, som er dine favoritter?

Om foråret er jeg meget glad for at sidde på sydsiden af Langbjerg i Jydelejet. Det er efterhånden blevet et sted, hvor folk oftere ser på træk end på Aborrebjerg, der ellers er et traditionelt træksted.

Vi skal lige vende tilbage til Vængesgård, hvor vi begyndte. For vi har slet ikke hørt nærmere om, hvilke fugle, der kom forbi her i efteråret. Hvad vil du fremhæve?

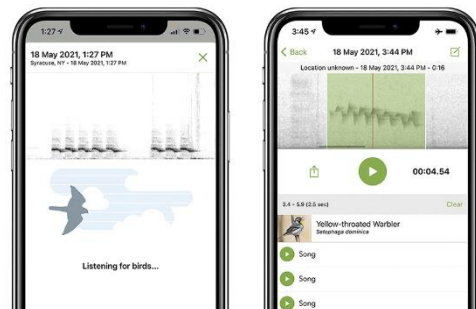
Vi havde nogle dage med et pænt antal Hedelærker og Hulduer. Der kom også en del Sang- og Vindrosler, og trækket af Misteldrossel var ganske fint – en enkelt dag kom der 103 trækkende. Og så selvfølgelig en pæn portion Bogfinker, Kvækerfinker og Grønsiskener. Blandt rovfuglene kom der en del Spurvehøge og Røde Glenter forbi. Jeg iagttog ofte fra syvtiden om morgenen og et par timer frem, men kom så nogle gange igen om eftermiddagen, hvor især glenterne passerede.

Anders er et godt eksempel på, at vi ikke skal låse os alt for fast i, hvor vi kigger på fugle. Vi er ofte tilbøjelige til at tage de samme steder hen. Men der er stadig noget at opdage, ikke mindst i DOF Storstrøm, hvor mange områder besøges utrolig lidt af fuglekiggere. God fornøjelse med at finde nye steder – vi ser frem til at høre om dem her i nyhedsbrevet.

Hjælp til fuglestemmer

Af Leif Schack-Nielsen

En app til din smartphone, som kan genkende stort set alle fuglestemmer. Lyder det som en fremtidsudsigt, eller er det kun et halvhjertet, ubrugeligt stykke legetøj? Nej! Der findes faktisk en app, som kan genkende forbløffende mange fuglestemmer. Og så er den oven i købet gratis.

Appen Merlin Bird ID.

Appen hedder Merlin Bird ID og er udviklet af det amerikanske Cornell Lab of Ornithology. Den kan hentes på Appstore eller Google Play, alt efter hvilket styresystem ens telefon har. Når man har installeret appen, skal man vælge sprog (artsnavne kan fås på dansk) og område (bird pack). Til brug i Danmark er det bedste valg af område Western Palearctic (Vestpalæarktisk), men der er også mulighed for at vælge en lang række andre områder, hvis man skal på rejse, for eksempel Argentina eller Bhutan!

Der er selvfølgelig anvisninger på appens brug i selve appen, men man kan også læse om den på <https://merlin.allaboutbirds.org/>. Alt er på engelsk.

Appen kan mere end blot genkende fuglestemmer. Den kan også hjælpe med at genkende arter på fotos af fugle og flere

andre ting. Men det er en anden historie, som man selv kan eksperimentere med.

Når alt er klar, trykker man på optagelse af lyd, og nu begynder appen at registrere arterne i nærheden, som siger noget. Når en art er registreret, kommer der et billede med navn frem. Hvis en fugl siger noget, lyser båndet med artsnavnet op i gult. Den gule farve ændres til hvid, når fuglen holder op med at sige noget. Hvis appen er i tvivl om en art, forsynes navnebåndet med en lille rød prik. Alle oplysningerne gemmes, så man senere kan finde dem frem, men selvfølgelig kan man også vælge at slette dem efter en tur.

Hvordan er appens træfsikkerhed så? Umiddelbart imponerende. Den skelner fint mellem de til tider vanskelige og variable mejsestemmer. Og hvis man er blandt dem, der efterhånden har svært ved at høre visse stemmer som fuglekonge, kan man blot holde øje med appen. Når den melder, at der fuglekonger i nærheden, kan man derefter begynde at søge efter dem med øjnene – de er der! Det giver virkelig pote for mange af os, der efterhånden har mistet en del af hørelsen. Appen kan også bruges på andre måder. Under en af mine afprøvninger gik jeg i en tæt skov og kunne høre en gåseflok flyve over skoven. Jeg fik aldrig fuglene at se, men appen kunne fortælle mig, at det var bramgæs. Det kunne jeg godt selv høre, fordi jeg kender bramgåsens stemme, men hvis jeg nu ikke havde denne erfaring, ville appen have hjulpet mig ganske godt.

Selvfølgelig kan appen ikke alt. Den kan for eksempel ikke skelne mellem gråkrage og sortkrage. Men det er der vel heller ikke nogen af os, der kan? Tilsyneladende mangler den også karmindompap. Men det er småting i sammenligning med, hvad appen kan bidrage med.

Så der er kun én ting at sige – prøv den! Det koster jo ikke noget at prøve og bruge appen, og den kan være en rigtig god hjælp for mange.

Referat fra bestyrelsesmøde 14. december 2022

Vi holdt møde hos Bo Kayser den 14. december 2022 og derefter julefrokost.

Deltagere: Jytte Fuglsang Nissen (JFN), Stig Jürgensen (SJ), René Christensen (RC), Flemming Pagh Jensen (FPJ), Finn Jensen (FJ), Michael Thelander (MT), Ole Friis Larsen (OFL) og Steen Knarberg (SK) og Bo Kayser (BK, referent).

Afbud m.m.: Jan Blichert-Hansen (JBH), Birgitte Norby (BN), Bente Larsen (BL) og Henrik Dahl (HD).

Næste bestyrelsesmøde: 22. marts 2023 klokken 19-21 hos BK.

Mødeindhold

1. Valg af referent og mødeleder

BK referent. Vi klarede os uden mødeleder.

2. Godkendelse af referatet og tilføjelse af punkter til dagsordenen

Referat godkendt tidligere. Nyt til dagsorden fremgår af referatet.

3. Generalforsamling februar 2023

Generalforsamling afholdes 4. februar klokken 13-16 på Dybsø Naturcenter. Lokalfdelingen giver frokost klokken 12-13. Bestyrelsen skal selv medtage/få leveret mad m.m. Deltagere, som vil have frokost, skal tilmelde sig.

Personer på valg. Til bestyrelsen drejer det sig om BK, FPJ, SJ og JBH. Desuden gælder det alle suppleanter, revisor og repræsentanter.

Navn	Valgt senest	På valg næste gang	Handling
Bo Kayser	2021	2023	Genopstiller
Jytte Fuglsang Nissen	2022	2024	
Flemming Pagh Jensen	2021	2023	Genopstiller
Stig Jürgensen	2021	2023	Genopstiller
Finn Jensen	2022	2024	
Jan Blichert-Hansen	2021	2023	Genopstiller
René Christensen	2021	2024	
Bente Larsen	2022	2024	
Suppleanter			
Birgitte Norby	2022	2023	Genopstiller
Michael Thelander	2022	2023	Genopstiller
Steen Knarberg	2022	2023	Genopstiller
Henrik Dahl	2022	2023	Genopstiller
Revisor			
Margrete Wiberg	2022	2023	Genopstiller
Repræsentanter			
Stig Jürgensen	2021	2023	Genopstiller
Lars Walsted Christoffersen	2021	2023	Genopstiller

4. Årets Strømstær

HD har lovet at lave en. På mødet blev det aftalt, hvem som skal have den. Den vil blive uddelt på generalforsamlingen i februar 2023.

5. Samarbejde med Guldborgsund Kommune - biodiversitetspulje

BK refererede fra møde 6. december, hvor Anita Pedersen (AP) fra kommunen, Hans Lind fra Gedser Fuglestation og BK deltog. AP var tilfreds med fuglestationens indsats i 2022 i forbindelsen med biodiversitetsaftalen. Gedser Fuglestation har i 2022 modtaget 37.000 kr. for det. Der blev indgået en tilsvarende biodiversitetsaftale for 2023 og desuden en aftale om opsætning af omkring 100 redekasser i Gedserområdet. Mads Elley og Louis Hansen står for

udførelsen. Gedser Fuglestation har allerede modtaget 37.000 kr. i forskud for disse aftaler. Stor tak til kommunen fra DOF Storstrøm.

6. Kontrakter med Guldborgsund Kommune (GK) og Naturstyrelsen (NST)

MT har afleveret rapport til GK for 2022. Mht. aftalen med GK fortalte MT, at Lars Munk gerne ved være med på MT's tællinger i 2023 og måske vil overtage en del af dem fra 2024. Ultimo 2023 skal BK og MT have møde med GK om kontrakt for 2024 og frem.

MT har afleveret rapport til NST for 2022. MT fortsætter koordinering og rapportskrivning de kommende år.

7. DOF Storstrøm bliver 50 år i 2023

FJ: Det er godt, hvis folk i aften byder ind med de ting, de vil lave i første halvår 2023.

MT og RC vil gerne arrangere ture på Nakskov Fjord med postbåden. Én sidst i maj og én sidst i september eller først i oktober. Deltagerpris 50 kr.

FJ vil gerne stå for jubilæumsarrangement på Avnø i weekenden 3.-4. juni. Fokus skal være på at vise deltagerne fugle i felten.

8. Nyt fra projekter/ansvarsområder?

- Ørnekoordinator
FJ tiltræder officielt i denne rolle fra 1/1 2023. Lars Munk dækker Lolland og Guldborgsund Kommune og FJ Faxe, Næstved og Vordingborg.
- Stor Skallesluger
[Se årsberetning.](#)
- Punkttælling
[Se årsberetning.](#)
- Ture og møder
[Se årsberetning.](#)
- Kommunekontakter
Intet nyt.
- Gedser Fuglestation
[Se årsberetning.](#)
- Fugleværnsfondens områder
SJ vil inden nytår indhente status og sende tekst til BK.

9. Indhold til nyhedsbrev og årsberetning

RC havde lavet et indlæg om forekomst af Høge- og Perleugle i vores område i efteråret.

10. Revideret aktivitetsplan

Var udsendt til bestyrelsen inden mødet.

11. Fastlæggelse af dato og temaer for næste møde

Onsdag den 22. marts 2023 klokken 19-21 hos Bo.

12. Eventuelt

Intet til dette punkt.